

Adopció a les Filipines: el procés d'adopció

Legislació aplicable

- Conveni de La Haia que les Filipines van ratificar el 2 de juliol de 1996.
- Protocol sobre adopció internacional entre l'Estat Espanyol i la República de les Filipines del 12 de novembre de 2002.
- Llei d'Adopció Internacional filipina RA 8043.

Organismes competents

- **Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (ICAA)**: les competències en matèria d'adopció estan transferides a les Comunitats Autònomes. L'ICAA és l'organisme de la Generalitat de Catalunya amb competència i responsabilitat sobre els processos d'adopció.

L'ICAA delega en l'**ECAI Institut Genus** la mediació en la tramitació del procés d'adopció a les Filipines. Va ser acreditada per realitzar aquesta funció el 6 de novembre de 2003.

- **Inter-Country Adoption Board (ICAB)**: és l'organisme de la República de les Filipines responsable de l'adopció internacional dels menors susceptibles de ser adoptats.

Tipus d'adopció

L'adopció a les Filipines es duu a terme en dues fases. En la primera, quan la família viatja al país a recollir el/la nen/a després de l'assignació, el vincle legal entre els pares i el/la menor és la custòdia.

Un cop la família ha arribat a Catalunya, s'han de realitzar tres seguiments bimensuals del/de la menor durant els sis mesos primers i enviar-los a l'ICAB per tal que aquest emeti una resolució d'acceptació per a l'adopció (affidavit). Amb aquest document s'inicien els tràmits d'adopció plena en els jutjats de Catalunya.

Requisits per als sol·licitants d'adopció

Edat

- Els dos membres de la parella han de tenir com a mínim 27 anys.
- La diferència d'edat entre adoptat/da i adoptants ha de ser d'un mínim de 16 anys i d'un màxim de 47 anys.
- En aquells casos en que la mare adoptant sigui major de 43 anys, les criatures que seran assignades tindran més dos anys.
- **Des de l'1 de maig de 2009, l'ICAB ha establert una moratòria provisional i no acceptarà sol·licituds d'adopció de menors amb una franja d'edat de 0-2 anys fins nou avís. La mesura es mantindrà fins que no s'hagin assignat almenys un 50% de les famílies aprovades i en espera d'assignació actualment per a aquesta franja d'edat. Per tant, des de l'1 de maig de 2009, només acceptaran expedients de sol·licitud d'aquelles famílies que desitgin adoptar un/a nen/a a partir de 3 anys.**

Estat civil

- Matrimonis casats com a mínim un any, sempre que puguin acreditar una convivència prèvia d'almenys dos anys. En els casos en els que la parella no hagi conviscut prèviament, seran necessaris tres anys de matrimoni
- En cas que un dels membres de la parella s'hagués divorciat prèviament, en el moment de la sol·licitud el matrimoni ha de portar casat com a mínim cinc anys.
- S'accepta la sol·licitud per part de famílies monoparentals, no obstant l'ICAB informa que només considerarà les famílies que estiguin disposades a acceptar un menor de qualsevol sexe, d'almenys sis anys d'edat, i que es trobi en condicions mèdiques corregibles o tingui una història socio-familiar negativa.

Condicions i característiques

- L'estada al país és aproximadament 10 dies.
- El/la nen/a manté la doble nacionalitat fins els 18 anys.
- Tràmit d'adopció: primer, període de custòdia que s'obté a les Filipines i, posteriorment, tramitació de l'adopció plena a Catalunya.
- La majoria dels menors susceptibles de ser adoptats són nens.
- Quan un dels sol·licitants, especialment la mare, tingui més de 43 anys, s'assignarà un/a menor major de dos anys.
- Es poden adoptar grups de germans o companys d'orfenat.
- Nens/es amb necessitats especials:

- Nens/es grans (a partir de 4 anys).
- Grups de germans a partir de tres menors.
- Nens amb problemes físics, psíquics o neurològics.

Etapa A. Preadopció: preparació i tràmits

Quan la família disposa del Certificat d'Idoneïtat i els Informes Familiar i Psicològic que emet l'ICAA, Genus inicia la seva intervenció com a mediador del procés. S'inicia ara la fase de preparació de l'expedient de sol·licitud d'adopció.

Genus ofereix en aquesta etapa:

- Informació i assessorament sobre els documents i tràmits necessaris per a la confecció de l'expedient familiar.
- Seguiment i supervisió de la documentació.
- Traducció i legalització de l'expedient familiar.
- Confecció i tramesa de l'expedient de sol·licitud d'adopció a l'ICAB (*Inter-Country Adoption Board*)
- Gestions per a la confirmació de la recepció de l'expedient en aquest organisme.
- Comunicació amb la família.
- Assessorament familiar: psicològic, jurídic i social durant tot el procés.

Documents

- Formulari de sol·licitud d'adopció a l'ICAB:
  - Declaració jurada
  - Informació i dades personals dels sol·licitants
- Informe d'estudi familiar.
- Certificats de naixement.
- Certificat de matrimoni.
- Sentència ferma de divorci, si s'escau.
- Certificat de penals.
- Avaluació mèdica (formulari).
- Avaluació psicològica.
- En cas de tenir fills biològics o adoptats majors de 10 anys, un escrit on consti el seu consentiment a l'adopció, realitzat amb l'assessorament previ d'un/una treballador/a social.
- Referències personals per part de:
  - Sacerdot de la parròquia.
  - Director/a o cap del/de la sol·licitant.
  - Membres de la comunitat que coneguin els sol·licitants des de, com a mínim, un període de temps de cinc anys. No poden ser membres de la família.
- Última declaració de la renda o qualsevol altre document que acrediti la capacitat econòmica dels sol·licitants.

- Certificat d'idoneïtat.
- Autorització per a l'entrada del menor al país.
- Fotografies dels sol·licitants, la seva família extensa, la seva llar i la seva comunitat.
- Formulari sobre el/la nen/a acceptable per a la família.
- Autoqüestionari, opcional (formulari).
- Carta del tutor/a.
- Compromís de seguiment.

Tots els documents han de ser traduïts a l'anglès per traductor/a jurat/da i legalitzats pel consolat de les Filipines.

Etapa B. Temps d'espera

Genus envia a l'ICAB l'expedient familiar, que és revisat per l'organisme. Si no és demanada cap informació complementària, informarà sobre l'acceptació de la sol·licitud al cap d'uns dos o tres mesos de l'arribada de l'expedient.

Des de l'arribada de l'expedient familiar a l'ICAB fins a la recepció de l'assignació del/la menor segons la llei, poden passar entre 3 i 12 mesos aproximadament. Malgrat això el temps d'espera està en funció de l'edat i sexe del/la menor. Actualment si no es tracta de nens amb necessitats especials, o majors de 3-4 anys, el temps d'espera és d'almenys dos anys.

Durant aquests mesos Genus realitza un seguiment de l'expedient i està a disposició de les famílies per atendre les seves demandes i informar-los de qualsevol dada que pugui ser del seu interès.

Etapa C. Assignació i desplaçament al país. Tràmits per a la custòdia

Arribat el moment Genus rep la proposta d'assignació del/de la menor. S'informa els pares de la proposta i l'ICAB de la seva decisió. A partir d'aquest moment s'ha d'esperar que l'ICAB informi sobre el moment en què els pares poden iniciar el viatge.

Genus planifica el viatge i l'estada de la família al país.

Els tràmits d'aquesta etapa són els següents:

- Recepció de l'assignació.
- Traducció i revisió.
- Sol·licitud de conformitat a l'assignació a l'ICAA (Requisit del Conveni de La Haia).
- Entrevista de notificació a la família.
- Assessorament en l'acceptació.
- Si s'escau, realització per part de l'ECAI de gestions complementàries per tal d'ampliar i/o actualitzar l'informe de salut del/de la nen/a

- Tramesa a l'ICAB de l'acceptació i documentació que utilitzarà per a la preparació de la trobada i pels tràmits de la custòdia.
- Reunions de planificació i organització del viatge.
- Informació sobre temporització de l'estada, viatges interns, hotels, serveis de guia i costos.
- Informació sobre les diligències a fer en arribar al país i sobre altres qüestions pràctiques.
- Seguiment de l'estada de la família a les Filipines.

Genus ofereix els serveis d'un traductor que els acompanyarà durant la seva estada a les Filipines, especialment en tot allò que fa referència al procés d'adopció.

Els sol·licitants hauran d'anar a l'ICAB i la trobada amb el/la menor es durà a terme dins de les dependències del mateix ICAB o a l'orfenat on es troba el/la menor.

Un cop s'ha dut a terme la trobada, tant l'ICAB com l'Embaixada espanyola al país facilitaràn la documentació necessària per a la sortida legal del/de la nen/a del país així com per a la custòdia del pares adoptants.

Etapa D. Seguiments

Quan la família torna a Catalunya ha de realitzar 3 seguiments del/de la nen/a per a valorar l'acoblament i adaptació al seu nou entorn familiar i social. Aquests seguiments tenen lloc al cap de dos mesos durant els sis mesos posteriors a la seva arribada.

Genus es posarà en contacte amb la família, durà a terme els seguiments, els informes i la seva tramesa a l'ICAB.

Etapa E. Adopció

A partir del darrer informe, l'ICAB emetrà una Resolució d'Aprovació de l'Adopció (affidavit) i amb aquest document la família iniciarà els tràmits de sol·licitud d'adopció plena en els jutjats de Catalunya; la família és assessorada per l'equip de Genus.

Independentment dels seguiments postadoptius, l'equip professional de Genus està a disposició de les famílies també durant la fase postadoptiva.

Totes aquelles famílies que demanin una consulta durant el període de postadopció poden fer-ho trucant al telèfon de Genus, 93 415 97 83 o accedint al punt d'"atenció postadoptiva" del nostre lloc web.

L'ECAI no pot fer-se responsable de les variacions que són alienes a la seva funció. Assumeix el compromís d'informar sobre el temps d'espera i d'estada al país amb les dades objectives a la seva disposició, però en cap cas pot garantir els terminis del tràmit.